

Fakta om löner i våra medlemsföretag

Övergripande lönestatistik
avseende september 2014

Innehåll

1. Inledning	2
2. Lönenivåer 2014.....	3
3. Löneutveckling.....	4
4. Lönespridning 2014.....	6
5. Kvalitetsredovisning.....	8

1. Inledning

Svenskt Näringsliv samlar in och sammanställer lönestatistik på uppdrag av medlemsorganisationerna. Denna rapport är en övergripande sammanställning av slutresultatet av årets undersökning, som avser lönerna i september månad 2014. Här redovisas lönenivåer, lönespridning och löneutveckling för arbetare respektive tjänstemän fördelat på näringsgren. Sist finns en kortfattad kvalitetsredovisning av lönestatistiken.

2. Lönenivåer 2014

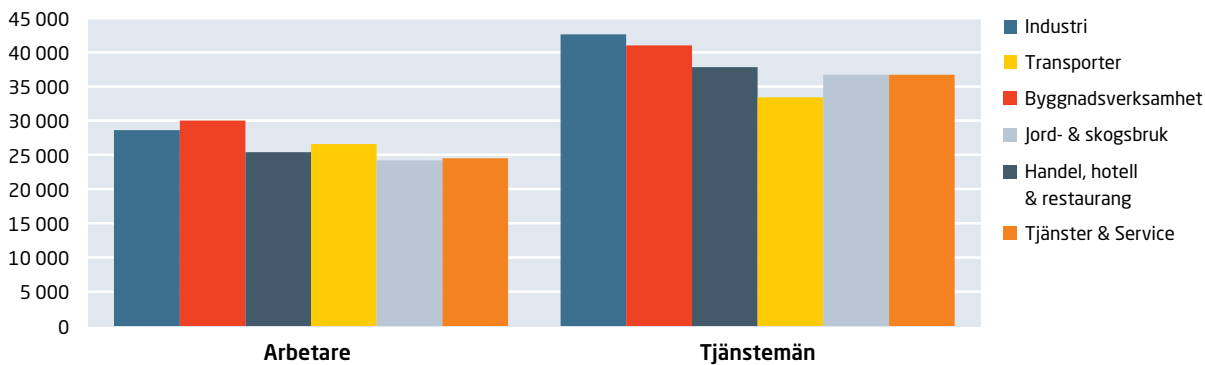
Lönerna i Svenskt Näringslivs medlemsföretag i september 2014 är i genomsnitt 26 900 kronor i månaden för arbetare och 39 000 kronor i månaden för tjänstemän.

För arbetare är medellönen högst för byggnadsföretag (30 000) och lägst för jord- och skogsbruk (24 200). För tjänstemän är medellönen högst för industriföretag (42 600) och lägst för transportföretag (33 400).

Tabell 1. Löneläge 2014, månadslön.

Näringsgren	Arbetare	Tjänstemän
Samtliga	26 900	39 000
Industri	28 600	42 600
Byggnadsverksamhet	30 000	41 000
Handel, hotell & restaurang	25 400	37 800
Transporter	26 600	33 400
Jord- & skogsbruk	24 200	36 700
Tjänster & Service	24 500	36 700

Diagram 1. Löneläge i september 2014, månadslön.

3. Löneutveckling

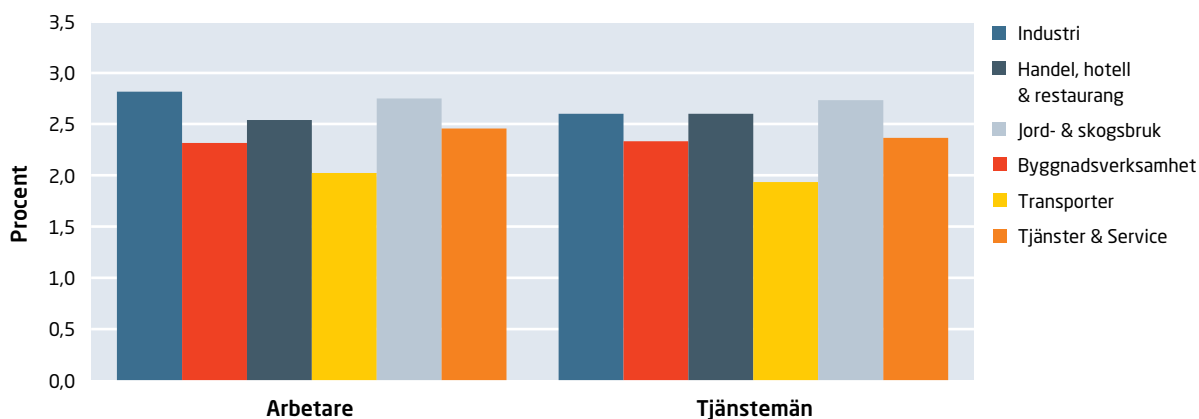
Löneutvecklingen har varierat över tid både för tjänstemän och för arbetare. Löneutvecklingen mellan september 2013 och september 2014 var 2,1 procent för arbetare och 2,7 procent för tjänstemän. Om man jämför med året innan är löneutvecklingen högre både för arbetare och för tjänstemän. Den högsta löneutvecklingen har för arbetare skett inom handel, hotell och restaurang, jord- och skogsbruk samt tjänster och service (2,8 procent). För tjänstemän var löneutvecklingen högst inom industri- samt inom byggnadsverksamhet (3,0 procent).

Tabell 2. Löneutveckling.

Näringsgren	Löneutveckling i procent per år			Medelvärde 11/14
	11/12	12/13	13/14	
Arbetare, totalt	3,1	1,9	2,1	2,3
Industri	3,9	2,1	2,5	2,8
Byggnadsverksamhet	3,1	1,6	2,2	2,3
Handel, hotell & restaurang	2,8	2,0	2,8	2,5
Transporter	1,3	2,5	2,3	2,0
Jord- & skogsbruk	2,8	2,6	2,8	2,8
Tjänster & Service	2,5	2,1	2,8	2,5
Tjänstemän, totalt	2,4	2,0	2,7	2,4
Industri	3,2	1,6	3,0	2,6
Byggnadsverksamhet	1,8	2,2	3,0	2,3
Handel, hotell & restaurang	2,5	2,6	2,7	2,6
Transporter	2,1	1,6	2,1	1,9
Jord- & skogsbruk	4,4	1,2	2,6	2,7
Tjänster & Service	1,7	2,5	2,9	2,4

För arbetare baseras utvecklingstalen på lönebegreppet tidlön+prestationslön (TP) i identiska företag, det vill säga företag som finns med båda jämförelseåren. För arbetare inom byggnadsverksamheten beräknas utvecklingstalen på samma sätt men för samtliga företag. För tjänstemän utgörs utvecklingstalen (åren: 11/12, 12/13) av fast kontant månadslön + provision och naturaförmåner, uppräknat till heltidsarbete och redovisas som ett s k SÅYA-tal (standardräknad för ålder, yrke och arbetstid). För utvecklingstalet 2013-14 används s k identiska företag. Detta på grund av införandet av nya yrkeskoder 2014.

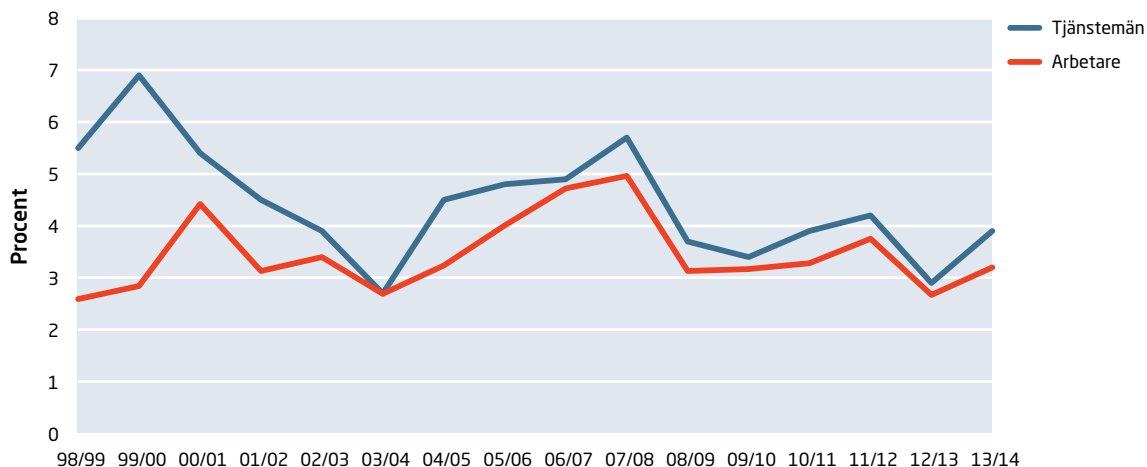
Eftersom lönerevisionstidpunkterna är utspridda över året, krisavtal och uppskjutna lönerevisioner har påverkat statistiken på olika områden olika mycket under olika år kan det vara svårt att tolka utvecklingstal för just ett enskilt år. Jämförelser av löner mellan enstaka år bör därför göras med försiktighet. En skillnad i löneutveckling för olika redovisningsgrupper kan även bero på populationsförändringar. Dessutom sker kontinuerliga förändringar av näringsgrenarnas storlek till följd av bland annat konjunkturförändringar och teknikutveckling. För att kunna dra några närmare slutsatser är det bättre att se löneutvecklingen i ett lite längre perspektiv. I tabell 2 och i diagram 2 redovisas därför även medelvärde för den senaste 3-årsperioden.

Diagram 2. Löneutveckling, medelvärde per år 2011-2014.

Den genomsnittliga löneutvecklingen per år mellan 2011 och 2014 var 2,3 procent för arbetare och 2,4 procent för tjänstemän. Den högsta löneutvecklingen har för arbetare skett inom industriföretag samt inom jord- och skogsbruksföretag (2,8 procent) och för tjänstemän inom jord- och skogsbruksföretag (2,7 procent).

För att beskriva individers genomsnittliga löneutveckling kan man beräkna löneutvecklingen för identiska individer, alltså samma person ska finnas med i lönestatistiken hos samma medlemsföretag båda jämförelseåren. På detta sätt exkluderas nytilkomna och avgångna personer och man tar hänsyn till strukturella förändringar i företaget.

I nedanstående diagram visas löneutvecklingen per år för identiska individer för arbetare respektive tjänstemän under perioden 1998-2014.

Diagram 3. Löneutveckling, identiska individer 1998-2014.

4. Lönespridning 2014

Lönespridningen beskriver hur fördelningen av lönerna varierar inom en grupp. Bilden nedan visar lönespridningen för olika typer av yrkesområden baserat på yrkeskod (SSYK 12). Lönespridningen redovisas i form av 10:e, 40:e, 60:e och 90:e percentilllönen. 10:e percentillönen betyder till exempel att 10 procent av individerna i gruppen har lägre lön och 90 procent har högre lön. Det innebär också att mellan de 10:e och 90:e percentillönerna återfinns 80 procent av individerna för respektive redovisningsgrupp.

Den största lönespridningen finns inom "Chefsyrken", där den 90:e percentillönen är 2,5 gånger högre än den 10:e percentillönen. Motsvarande värde för "Yrken inom maskinell tillverkning och transport med mera" är 1,5. Sedan 2004 har lönespridningen per yrkesområde legat på i stort sett samma nivåer för alla yrkesområden.

Lönespridningen är mycket större bland typiska tjänstemannayrken än bland arbetaryrken. En förklaring är att lönestrukturen är mycket mer sammanpressad bland arbetare än bland tjänstemän. På nästa sida visas lönespridningen för de största yrkesgrupperna.

Diagram 4. Lönespridning inom olika yrkesområden 2014.

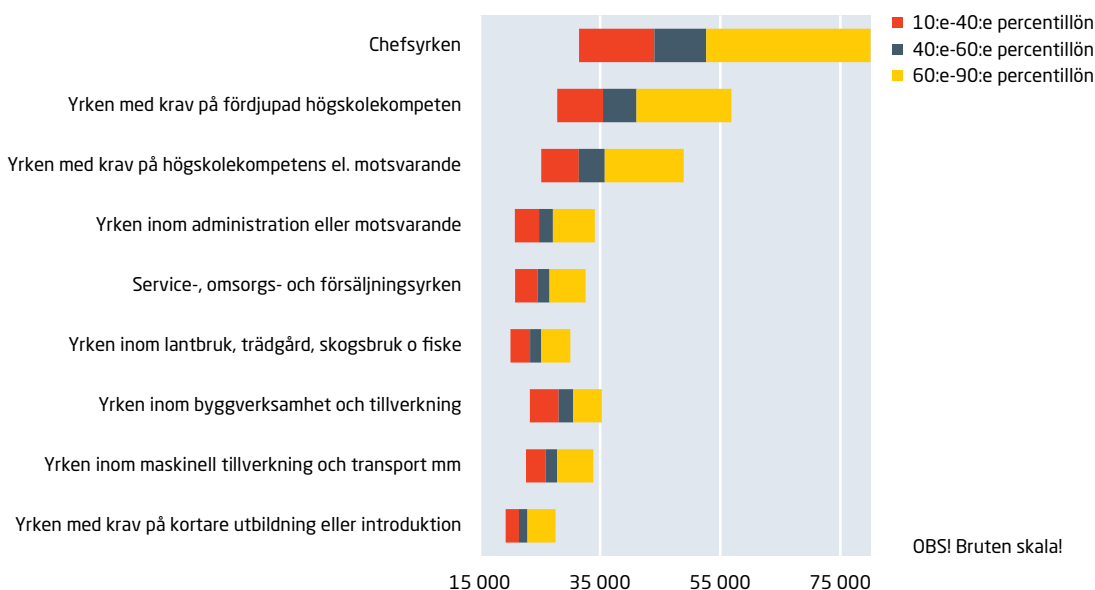
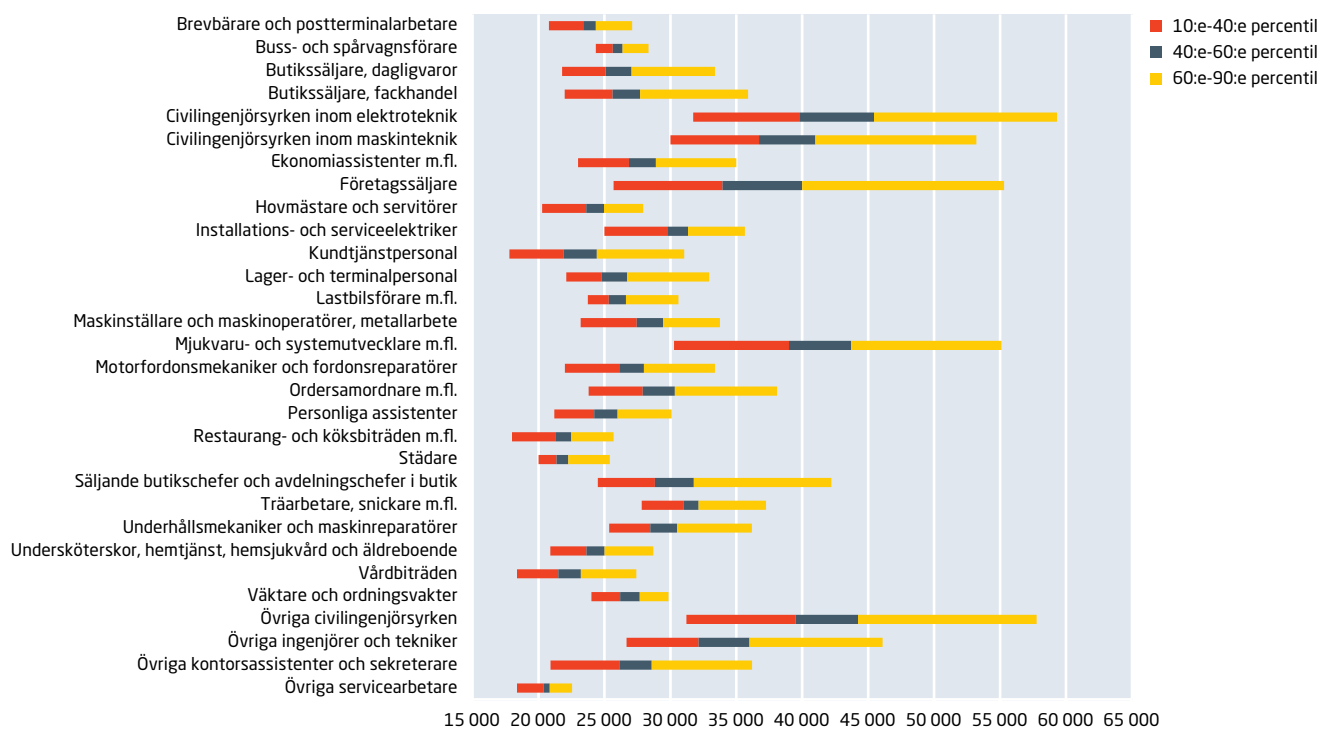

Diagram 5. Lönespridning inom de 30 största yrkesområdena 2014.

5. Kvalitetsredovisning

På uppdrag av Svenskt Näringslivs medlemsorganisationer samlas löneuppgifter in från medlemsföretag med fler än tio arbetare eller med fler än tio tjänstemän. Vanligtvis undersöks samtliga företag från storleksgränserna ovan, men inom vissa områden med stor andel småföretag ingår även mindre företag i undersökningen.

Mätperiod

Mätperioden är september 2014.

Statistikens omfattning

Statistiken avser löner för hel- och deltidsanställda mellan 18 och 67 år. De deltidsanställdas löner har räknats upp till heltid i redovisningen.

Lönebegrepp

Lönebegreppet för *arbetare* baseras på tidlön, prestationslön, skift och helglön (T+P+S+H). När det gäller löneutvecklingen för *arbetare* används löneutvecklingen för identiska företag, som beskriver företagens genomsnittliga löneutveckling. I detta mått ingår enbart identiska arbetsplatser, alltså samma medlemsföretag ska ha lämnat löneuppgifter för båda jämförelseåren. Här exkluderas nytilkomna företag samt företag som inte längre är medlemmar.

Lönebegreppet för *tjänstemän* är summan av fast kontant månadslön, naturaförmåner och det genomsnittliga månadsvärdet av provision och tantiem. När det gäller löneutvecklingen för *tjänstemän* används SÅYA-tal. Lönestatistiken baseras på individuppgifter och innehåller därmed uppgifter om till exempel ålder, yrkestillhörighet och arbetstid. Med hjälp av dessa uppgifter kan bakomliggande strukturella skillnader i ålder, yrke och arbetstid elimineras. Detta kallas standardvägning (SÅYA = Standardvägning Ålder Yrke Arbetstid). Faktorer som inte kan beaktas vid standardvägning är t ex arbetsledaransvar och yrkeserfarenhet.

Osäkerhet

Bortfallet i antalet individer i 2014 års statistik var cirka 10 procent. För att minska osäkerheten på grund av bortfall genomförs en bortfallskorrigerings av statistiken.

I den presenterade lönestatistiken finns viss osäkerhet. Osäkerheten uppstår på grund av täckningsfel, bortfallsfel, mätfel samt urvalsfel. Statistiken bedöms inte påverkas i större omfattning av dessa osäkerhetskällor.

Lönerevisionerna blir alltmer utspridda över året, vilket innebär att lönevärdena inte nödvändigtvis inkluderar 2014 års avtalshöjningar för samtliga företag.

Redovisning

I denna rapport redovisas övergripande resultat från 2014 års undersökning gällande löneläge, löneutveckling och lönespridning fördelat på personalkategori (arbetare/tjänstemän), näringsgren och yrke. Indelningen i näringsgren sätts utifrån medlemsorganisation och avtalsområde, inte efter vilken näringsgren företaget tillhör, som är vanligt i övrig lönestatistik från till exempel Statistiska centralbyrån (SCB). Yrken klassificeras enligt Svensk standard för Yrkesklassificering (SSYK 12).

www.svensktnaringsliv.se

Storgatan 19, 114 82 Stockholm

Telefon 08-553 430 00